

Rapportering: Årsrapport 2008

Årsrapport over aktivitet ved Ressurssenter for Hjerterehabilitering i Helse Sør-Øst RHF.

Med vennlig hilsen
FEIRINGKLINIKKEN A/S

Hanne Aandstad
Leder Ressurssenter Hjerterehabilitering Helse Sør-Øst

Innholdsfortegnelse

1.0	Personell / Organisering	s. 3
2.0	Nettverk / Nettverkssamlinger	s. 3
2.1	2.samling i Nettverk for hjerterehabilitering	s. 3
2.2	3. samling i Nettverk for hjerterehabiliterings	s. 4
3.0	Oversikt over lokale tilbud / ”Frisk som en fisk-hva nå?”	s. 5
4.0	Kartlegging gjennom samarbeidsmøter	s. 6
5.0	Hjemmesiden www.hjerterehab.no	s. 8
6.0	Seminarvirksomhet	s. 8
6.1	Teoretisk hjerterehabiliteringsseminar 22.05.08	s. 8
6.2	Praktisk hjerterehabiliteringsseminar 11.09.08	s. 9
7.0	Arbeidsgrupper	s. 10
7.1	Arbeidsgruppe 1	s. 10
7.2	Arbeidsgruppe 2	s. 10
8.0	Faglig oppdatering / møtevirksomhet / hospitering	s. 11
9.0	RS-teammøter 2008	s. 12

Årsrapport 2008 Ressurssenter (RS) for Hjerterehabilitering Helse Sør-Øst Feiringklinikken A/S

Avtalen mellom Helse Øst og Feiringklinikken om ressurscenterfunksjon for hjerterehabilitering i Helse Øst ble skrevet under 12.07.07, med videreføring av avtale i 2008. Følgende rapporteringen tar for seg Ressurssenterets virksomhet fra 01.01.08 til 31.12.08.

1.0 Personell/Organisering

RS-teamet har i 2008 bestått av følgende medarbeidere:

- Spesialfysioterapeut Hanne Aandstad som leder for Ressurssenteret: 100 % stilling.

Til info: Hanne Aandstad startet på et mastergradsprogram innen Helsevitenskap ved NTNU høsten 2008, som etter normert tid avsluttes våren 2010. Hun fristilles ca 20 % fra sin opprinnelige stilling innen Ressurssenteret. Grethe Bjerke Frank er engasjert for å fylle denne studiepermisjonen.

- Spesialsykepleier/avdelingsleder Nils Erling Myhr: 20 % stilling
- Idrettspedagog Marte Utistog: 20 % stilling (Permisjon 01.12.07-01.02.08)
- Overlege Dag Elle Rivrud: 20 % stilling

Til info: Marte Utistog vil fra 01.01.09 ha endret navn til Marte Bentzen.

2.0 Nettverk/Nettverkssamlinger

En av oppgavene til Ressurssenteret er å etablere/videreutvikle Nettverk for hjerterehabilitering i Helse Sør-Øst, som består av representanter fra både institusjonene som har avtale om hjerterehabilitering, samt sykehusene/helseforetakene i regionen. Nettverket er en felles tverrfaglig møteplass for faglig utvikling og samarbeid. Det er avholdt 2 nettverkssamlinger i 2008.

2.1 2. samling i Nettverk for Hjerterehabilitering i Helse Sør Øst, 09.01.08

Den andre Nettverkssamlingen ble avholdt ved Feiringklinikken 09.01.08, med ca 45 deltakere fra 14 sykehus, 5 institusjoner, samt representant fra SeR, Sunnås.

Programmet for dagen:

Innledning: Leder for Ressurssenteret (RS) Hanne Aandstad informerte om RS, om aktivitet i 2007 og om oppgaver/planer for 2008.

- Idè-prosjektseminar
Fagutviklingssykepleier ved Feiringklinikken Heidi Lunde Elstad ledet Idè-prosjektseminar. Hun informerte om fagutviklingsmuligheter i og gjennom

prosjektarbeid, muligheter for ulike typer prosjektarbeid, muligheter for å søke midler, søknadsutarbeidelse og samarbeidsmuligheter mellom institusjoner/sykehus. Deltakerne ble delt inn i grupper på tvers av arbeidssted og diskuterte muligheter for egne prosjekter og evt. samarbeidsprosjekter. Oppsummering i plenum etter endt diskusjon.

- Finansiering av Poliklinisk Hjerterehabiliteringstilbud
Martha Østbye (RHF) informerte representantene fra sykehusene om endring i finansieringsordningen av de polikliniske hjerterehabiliteringstilbudene. Utdeling av dokumentet "Finansiering dagrehabilitering 2008" utarbeidet av Arnt Ole Ree og Martha Østbye.
- Erfaringer med institusjonsbasert hjerterehabilitering
Representantene fra institusjonene diskuterte og utvekslet erfaringer fra institusjonsbasert hjerterehabilitering. Deltakerne presenterte de ulike rehabiliteringssenterne, med fokus på beskrivelse av pasientgruppe, aldersgruppe og tidspunkt for rehabilitering. I tillegg, diskusjon rundt faglige og organisatoriske utfordringer.
- Faglige Spørsmål og Svar (FAQ):
Spesialsykepleier/Avdelingsleder ved Rehabiliteringsavdelingen ved Feiringklinikken Nils Erling Myhr besvarte/diskuserte faglige spørsmål og svar som har kommet opp i forbindelse med dialog mellom RS og sykehusene/institusjonene.
Spørsmålene dreide seg om:
 - Arbeidsfysiologisk testing
 - PCI-pasienter som gruppe (restriksjoner, trening, rekruttering til treningsgrupper etc.)
 - Uvikling av standardisert informasjons- og undervisningsmaterieill
 - Stress som risikofaktor

Veien Videre – Avslutning:

Hanne Aandstad informerte om RS's kommende aktivitet i 2008.

Ressurssenteret konkluderte med en vellykket Nettverkssamling, med engasjerte og dyktige deltakere og bidragsyttere.

2.2 3. samling i Nettverk for Hjerterehabilitering i Helse Sør Øst 19.11.08

Den tredje Nettverkssamlingen ble avholdt ved Feiringklinikken 19.11.08, med ca 35 deltakere fra 8 sykehus og 7 institusjoner.

Programmet for dagen:

- Leder for Ressurssenteret (RS) Hanne Aandstad informerte om status for RS, og om status i fagfeltet med grunnlag i den gjennomførte kartleggingsprosessen og påfølgende kartleggingsrapporten utarbeidet av RS. I tillegg informerte Aandstad om Handlingsplan for 2009, og oppfordret deltakerne i nettverket med å komme med innspill til aktuelle oppgaver for RS.

- Idrettspedagog og prosjektleder Marte Utistog informerte om prosjektet ”Frisk som en Fisk – hva nå?”. Mer informasjon om dette prosjektet finnes under punkt 3.0.
- Informasjonsfilmen ”Full klaff” ble vist under Nettverkssamlingen. Dette er en informasjonsfilm for angiografi-pasienter utarbeidet ved Feiringklinikken. Dvd’en ble utdelt til alle deltakerne, og finnes også tilgjengelig på hjemmesiden til LHL (www.lhl.no) og Ressurssenteret (www.hjerterehab.no). Filmen kan være et godt supplement ved informasjon til pasienter, men også som internundervisning for helsepersonell.
- Stikkordsdisposisjon / idè-bank for undervisningsmaterieell til hjertepasienter i en rehabiliteringsfase.
Våren 2008 ble det nedsatt 6 tverrfaglige arbeidsgrupper med mandat om å utvikle stikkordsdisposisjon / idè-bank for undervisningsmaterieell til hjertepasienter i en rehabiliteringsfase. Disse 6 arbeidsgruppene presenterte under nettverkssamlingen det aktuelle sluttproduktet innen følgende temaer: kosthold, treningslære, sykdomslære, stressmestring/avspenning, røykeavvenning og temaet ”Å leve med hjertesykdom”
Mer informasjon om arbeidet i disse gruppene og sluttproduktet finnes under punkt 7.2.

Ressurssenteret konkluderte med en vellykket Nettverkssamling, med engasjerte og dyktige deltakere og bidragsytere.

3.0 Oversikt over lokale tilbud / Prosjektet ”Frisk som en Fisk–hva nå?”.

Ressurssentret har i 2008 jobbet med å fremskaffe en oversikt over de lokale LHL-tilbudene for hjertepasienter som finnes i regionen, og har lagt denne ut på hjemmesiden www.hjerterehab.no. Det er i tillegg etablert kontakt opp mot regionkontoret til LHL på Hamar, som allerede har gjennomført deler av en slik kartlegging. Oversikten er et hjelpemiddel for helsepersonell, som med tilgang på denne oversikten lettere kan bidra til at pasienter/pårørende finner informasjon om lokallag og likemannsaktiviteter som trim, samtalegrupper etc, i lokalmiljøet sitt.

I tillegg til oversikt over lokale tilbud via LHL, har RS overtatt et Helse- og Rehabiliteringsfinansiert prosjekt kalt ”Frisk som en fisk-hva nå?” fra LHL. Prosjektet har som mål å utarbeide en oversikt over også andre aktivitetstilbud til voksne hjertepasienter og andre aktuelle og interesserte treningsvillige personer på kommunenivå. Siden disse to oppgavene oppleves som sammenfallende ønsket RS å samkjøre disse to prosjektene/arbeidsoppgavene til ett prosjekt.

Målet med prosjektet er at den enkelte kommune etablerer en egen hjemmeside som beskriver aktivitetstilbudet i kommunene. Det er ønskelig å linke denne hjemmesiden direkte opp mot en landsoversikt på hjemmesiden til LHL (www.lhl.no) og RS (www.hjerterehab.no). Ved at kommunene selv får ansvaret for den løpende oppdateringen av siden, kan vi oppnå at informasjonen i større grad er «ferskvare» også utover prosjektperioden.

Marte Utistog er leder for prosjektet, og i tillegg til henne, er det nedsatt en prosjektgruppe bestående av:

- Agnete Hagelsteen Dalelid, avdelingsleder fysikalsk avdeling på Glittreklinikken

- Per Buvik regionleder i LHL Øst
- Nils Erling Myhr avdelingsleder på Rehabiliteringsavdelinge på Feiringklinikken.
- Hanne Aandstad, leder av Ressurssenter for hjerterehabilitering i Helse Sør-Øst, Feiringklinikken.

Status 31.12.08:

Kartleggingen av hva som finnes av hjemmesider, aktivitetstilbud, og aktiviteter i LHL-lag er godt i gang for et utvalg kommuner i hele landet. De gode eksemplene på aktivitets- og fysak-hjemmesider er samlet inn, og de gode eksemplene er samlet i en "hjemmeside-bank". En presentasjon for å markedsføre prosjektet til kommunene er laget, hvor en "pakke" med starthjelp for kommunene tilbys med forslag til hvordan de kan samle inn og oppdatere aktivitetsdata, mal til aktivitetsoversikt, samt hvordan og hva en god hjemmeside bør inneholde.

Hedmark har vært et pilotfylke i 2008, hvor 10 kommuner i dag har en ferdig aktivitetsoversikt, og en kartlegging av de 12 resterende kommunene er godt i gang. Hedmark fylke er planlagt ferdig i januar 2009.

Siden prosjektet er betydelig bedret, ved å lage en "levende" og varig internettsbasert aktivitetsoversikt, er prosjektet mer krevende enn den opprinnelige prosjektbeskrivelsen tilsa. Vi har derfor startet arbeidet med å skaffe ytterligere finansiering, både internt på Feiringklinikken og eksternt. Målet er å kunne ha midler til å forsette med prosjektet ut året 2009.

4.0 Kartlegging gjennom samarbeidsmøter

Kartlegging av de ulike hjerterehabiliteringstilbudene på sykehusene og institusjonene i Helse Sør-Øst ble definert som en prioritert oppgave for Ressurssenteret i 2007 og 2008. Målet med en slik kartlegging var å utvikle en oversikt over de ulike hjerterehabiliteringstilbudene i Helse Sør-Øst. Gjennom en slik kartleggingsprosess ønsket vi også å presentere Ressurssenteret, dets medarbeidere og arbeidsoppgaver, samt å komme i dialog med de ulike fagfolkene som jobber innenfor feltet hjerterehabilitering. Gjennom disse møtene har vi kunnet diskutere faglige, organisatoriske og strategiske mål for Ressurssenteret og hjerterehabilitering som fagområde.

Kartleggingsprosessen ble initiert ved utsendelse av forespørsel til sykehusene/institusjonene om å avtale et møte mellom de enkelte aktørene og representanter fra Ressurssenteret. Møteagendaen bestod av: presentasjon av tilbudet ved sykehuset/institusjonen, presentasjon av Ressurssenteret og hjerterehabiliteringstilbudet ved Feiringklinikken, samt følgende dialogpunkter: "På hvilke områder er hvert enkelt sykehus ressurssterke? Hva ønsker eventuelt sykehusene å bidra med? Hva ønsker sykehusene seg av Ressurssenteret? Hvilke faglige tema/utfordringer bør taes tak i først?".

Det er i alt 28 aktuelle sykehus/helseforetak og 7 aktuelle institusjoner, i tillegg til Feiringklinikken i Helse Region Sør-Øst.

Kartleggingen forgikk i perioden 04.10.07 - 04.03.08, hvor vi besøkte alle de aktuelle sykehusene og institusjonen i regionen, med unntak av Godthaab Rehabiliteringssenter og Diakonhjemmet Sykehus. Hanne Aandstad informerte om Ressurssenteret på Diakonhjemmet Sykehus 05.11.08. Innspill fra dette møtet er ikke inkludert i den aktuelle rapporten.

I etterkant av samarbeidsmøtene ble det utarbeidet et referat, godkjent av institusjonen/sykehuset, og det er disse referatene som ligger til grunn for kartleggingsrapporten, som er oversendt Helse Sør-Øst 02.10.08.

Følgende punkter gir en oppsummering av prosessen og hovedkonklusjonene fra kartleggingen:

- Helse Sør-Øst har avtale om plasser for hjerterehabilitering ved 7 private opptreningsinstitusjoner, både for fase 1 og fase 2.
- Helse Sør-Øst har avtale med 3 private sykehus.
- I Helse Sør-Øst finnes det tilbud om hjerterehabilitering ved 19 av 24 helseforetak
- Det er svært stor variasjon på tilbudene ved helseforetakene, og kun 2/3 av de 19 har tilbud som kan defineres som helhetlig hjerterehabilitering
- Det er kun et fåtall av tilbudene til hjertepasienter i regionen som har bevisst fokus på arbeidsrettet rehabilitering
- Det er nærmest ikke ventelister ved helseforetakene og de private sykehusene i regionen, unntakene er Sykehuset Buskerud HF, Drammen og Feiringklinikken
- Etterspørselen etter hjerterehabilitering avhenger ikke bare av behovet, men også av tilbudet
- Det er høy kompetanse, erfaring og engasjement blant helsepersonellet som jobber med hjerterehabilitering i Helse Sør-Øst.
- Myndighetene har gitt et klart uttrykk for at det skal satses på rehabilitering, men det er i varierende grad at disse planene følges opp av helseforetakene når det gjelder vårt fagfelt.
- Hjerterehabilitering er et viktig medisinsk tilbud. Både nasjonal og internasjonal forskning viser klart at livsstilsintervensjon og hjerterehabilitering har dokumentert effekt.
- De fleste hjerterehabiliteringstilbudene ved helseforetakene i Helse Sør-Øst er på tilsvarende nivå som året før, noen har imidlertid redusert tilbudet sitt. Dette er etter vår mening *ingen* satsning på rehabilitering.
- RS mener det er flere tiltak som kan føre til at vi lykkes med en økt satsning på rehabilitering ved helseforetakene:
 - I Satsene for dagrehabilitering må evalueres og vurderes.
 - II RHF må i større grad tydeliggjøre prioriteringen av rehabilitering i bestillerdokumentene til helseforetakene.
 - III RHF må i større grad følge opp helseforetakene, slik at de faktisk prioriterer og satser på rehabilitering.
- RS mener det er ett viktig tiltak som kan føre til at institusjonene kan fortsette med å opprettholde og fortsatt utvikle gode tilbud:
 - I RS henstiller til Helse Sør-Øst å se på mulighetene for å øke lengden på avtaleperioden slik at institusjonene kan oppleve stabilitet og utvikle gode tilbud over tid.
- Innspill på hvordan RS kan være viktig for helsepersonell i regionen:
 - I Ressurscenteret bør fungere som en samlende og koordinerende enhet, med god oversikt i fagfeltet i regionen, og hvor informasjonen kan gjøres tilgjengelig gjennom hjemmesiden.
 - II Ressurscenteret bør fungere som en enhet som ivaretar og stimulerer til fagutvikling og kvalitetssikring innen fagfeltet.

- III Ressurscenteret bør ivareta samhandlingen mellom, og kunnskap om de ulike aktørene i fagfeltet, og bidra med faglig innspill ovenfor de politiske beslutningsmyndighetene.
- Det er svært viktig at Helse Sør-Øst er en tydelig pådriver for at rehabilitering reelt blir prioritert.

Kartleggingsprosessen er nå avsluttet. Konklusjonene, erfaringene og innspillene vil danne grunnlaget for RS sitt videre arbeid med å utvikle hjerterehabiliteringsfeltet i Helse Sør-Øst. Kartleggingsrapporten kan leses i sin helhet på www.hjerterehab.no.

5.0 Hjemmesiden www.hjerterehab.no

Feiringklinikken har investert i en egen hjemmeside tilknyttet Ressurscenteret. Domenenavnet er www.hjerterehab.no. Denne hjemmesiden driftes av representanter fra Ressurscenteret, noe som også innebærer publisering av innhold på siden. Hjemmesiden kan forandres i forhold til både oppsett og innhold, så samkjøringer i forhold til design med andre hjemmesider er mulig. Hjemmesiden skal fungere som en kommunikasjonskanal fra Ressurscenteret og ut i fagfeltet, og fra representantene i nettverket tilbake til Ressurscenteret. Hjemmesiden er en åpen, offisiell side som andre interesserte (eks. pasienter) fritt har tilgang til.

Pr. 31.12.08 finnes en elektronisk brosjyre med oversikt over alle hjerterehabiliteringstilbudene som finnes i regionen; private og statlige aktører, samt regionens lokallag via LHL. Det finnes linker til andre aktuelle hjemmesider som er verdifulle med tanke på faglig oppdatering (eks: helsebiblioteket, pubmed). I tillegg finnes bibliotekfunksjon med aktuelt fagstoff, diskusjonsforum, aktivitetskalender for seminarer/kurs/kongresser, samt nyheter fra RS som for eksempel seminarreferater, faglige bidrag etc. Det har tiltider vært utfordringer i forhold til ødeleggelse av siden pga hacking/phising også i 2008, noe som har gjort at siden i noen perioder har vært ute av funksjon.

6.0 Seminarvirksomhet

Ressurscenteret har arrangert 2 seminarer ved Feiringklinikken, et teoretisk dagsseminar innen hjerterehabilitering og et praktisk hjerterehabiliteringsseminar.

6.1 Teoretisk Hjerterehabiliteringsseminar 22.05.08

22.05.08 arrangerte Feiringklinikken og RS hjerterehabiliteringsseminar ved Feiringklinikken. Invitasjoner ble sendt til sykehus, institusjoner, kommuner og treningssentre i Helse Sør-Øst, samt landets LHL-institusjoner og andre aktuelle. Det ble i tillegg lagt ut informasjon om seminaret på hjemmesidene til LHL, Feiringklinikken, Ressurscenteret, SeR/Sunnaas og RER/SSR Stavern.

Programmet for seminardagen gjenspeilet den kompleksiteten som hjerterehabilitering representerer:

- Møte med minoriteter - sykdomsforståelse, kommunikasjon og utfordringer.
v/ Sosialantropolog Torunn Arntsen Sørheim, NAKMI

- Opplegg og erfaringer med behandling av mennesker med sykkelig overvekt. Praktiske tips/ideer for behandling av hjertepasienter med overvektspromblematikk. v/ Psykolog Janne Schiøll, NIMI Ringerike
- Hva er hjertesvikt - hvorfor og hvordan skal denne pasientgruppen trenes? v/ Fysioterapeut/doktorgradsstipendiat Birgitta Blakstad Nilsson, Hjertemedisinsk avdeling Ullevål Universitetssykehus
- Inflammatorisk revmatisk sykdom – en risikofaktor for koronar hjertesykdom. v/ Lege/doktorgradsstipendiat Ivana Hollan, Revmatismesykehuset Lillehammer
- Faglig oppdatering og informasjon ved bruk av hjemmesiden www.hjerterehab.no v/ Overlege Dag Elle Rivrud, Feiringklinikken
- Varig motivasjon i rehabilitering – Hva kan vi lære fra toppidrett? v/ Førsteamanuensis Nicolas Lemyre, Norges Idrettshøgskole. Seksjon for coaching og psykologi
- Sosial ulikhet ved røyking og bruk av snus – helsemessige konsekvenser og forebyggingsstrategier. v/ HMS-direktør og Lege Geir Riise, Posten konsernet

Seminaret hadde til sammen 140 deltakere, og var dermed fulltegnet. Det ble godkjent av både Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk Sykepleierforbund, Norsk Ergoterapeutforbund og Den norske Legeforening med timer til videre- og etterutdanning.

Tilbakemeldingene fra deltakerne var gode.

I tillegg til den faglige oppdateringen ønsker vi å understreke viktigheten av å utveksle erfaringer, bli kjent og utvikle relasjoner seminardeltakerne i mellom, noe som vi tror og håper at seminardagene ved Feiringklinikken også bidrar til.

6.2 Praktisk hjerterehabiliteringsseminar

Feiringklinikken og Ressurssenter for hjerterehabilitering i Helse Sør Øst arrangerte **11.09.08** Praktisk Hjerterehabiliteringsseminar for helsepersonell som jobber med hjertepasienter i en rehabiliteringsfase.

Seminaret ble lagt opp som en innholdsrik work-shop hvor deltakerne valgte praktiske og teoretiske økter blant aktuelle temaer innen hjerterehabilitering.

Grunntanken ved seminaret var at vi skulle lære *av og med* hverandre, og det ble oppfordret til aktiv deltakelse og dialog seminardeltakerne i mellom.

Seminaret hadde til sammen 75 deltakere, og var dermed fulltegnet.

Seminarinnhold:

Hanne Aandstad ønsket velkommen og oppfordret de oppmøtte til å benytte dagen til erfaringsutveksling og nettverksbygging sammen med det faglige fokuset. Peter Hjort, seniorrådgiver i NAV holdt en informativ presentasjon om hjerterehabiliteringsfeltets fortid og fremtid. Hanne Aandstad, presenterte status i fagfeltet begrunnet i den ferdigstilte kartleggingsrapporten som beskriver hjerterehabiliteringsfeltet i Helse Sør-Øst pr. d.d. Dagen fortsatte med de ulike parallell-sesjonene hvor deltakerne valgte å delta på enten teoretiske eller praktiske økter, eller begge deler. Eksempler på parallellsesjoner: Hjertetraining i gymsalen, styrke m/strikk, intervalltrening, røykeavvenning, treningslære, kosthold, stressmestring. Parallellsesjonene ble ledet av kollegaer fra hjerterehabiliteringens etablerte nettverk i Helse Sør-Øst, og som er ressurspersoner innen sitt aktuelle fagfelt. 1. ammanuensis ved Diakonhjemmet Høgskole Olav Dalland holdt etter lunsj en jordnær presentasjon rundt tema

helsepedagogikk. Deltakerne gikk deretter videre på flere teoretiske og praktiske sesjoner, og dagen ble avsluttet med oppsummering av dagen, hvor det var mulighet for erfaringsutveksling på tvers av sesjonene og deltakergruppene. Evalueringsskjemaene viste mange gode tilbakemeldinger, men også noen tips til hva som kan gjøres bedre ved neste seminar i 2009.

7.0 Arbeidsgrupper

Det ble i 2008 definert 2 arbeidsgrupper i regi av RS, men vi har hovedsakelig jobbet i forhold til arbeidsgruppe 2.

7.1 Arbeidsgruppe 1: Standardinformasjon til hjerteopererte pasienter og pasienter som har gjennomgått PCI-behandling.

Mandatet for arbeidsgruppen:

Utvikle/samle/standardisere informasjon/øvelser til PCI-pasienter og hjerteopererte pasienter.

Aktivitet 2008:

Det er etablert kontakt med representanter fra Ullevål, Rikshospitalet og Feiringklinikken, samt representant fra Sykehuset Østfold.

Det skal arbeides videre med denne arbeidsgruppen i 2009. Se Handlingsplan 2009 for fremdriftsplan.

7.2 Arbeidsgruppe 2: Stikkordsdisposisjon for undervisningsmaterieell

Ressurssenteret nedsatte i 2008, 6 tverrfaglige arbeidsgrupper med representanter fra hjerterehabiliteringsfeltet i Helse Sør-Øst:

Gruppe a) Kosthold	Gruppe d) Røykeavvenning
Gruppe b) Treningslære	Gruppe e) Stressmestring /Avspenning
Gruppe c) Sykdomslære	Gruppe f) ”Å leve med hjertesykdom”

Deltakerne i gruppene ble rekruttert gjennom eget ønske/initiativ eller gjennom direkte kontakt fra RS. Alle sykehus, institusjoner og helseforetak har hatt mulighet til å komme med ønske om å være representert i arbeidsgruppene.

Mandatet for arbeidsgruppene:

1) Arbeidsgruppen skal gjennomgå det innsamlede materialet og utarbeide forslag på aktuelt innhold (*i stikkordsform*) innenfor de ulike undervisningstemaene.

2) Arbeidsgruppen skal utarbeide/uttale seg om forslag på rammer/form på undervisningen/dialogen, sett i et helsepedagogisk perspektiv.

Stikkordsdisposisjonen/idébank skal fungere som et verktøy ved utarbeidelse av nytt undervisningsmaterieell, revidering av nåværende materieell, samt som en forankret kvalitetssikring av undervisningsmateriellet innen hjerterehabiliteringstilbudene i Helse Sør-Øst.

Brukerrepresentanter:

RS nedsatte en brukerrepresentantgruppe, som et felles uttalelsesorgan og samarbeidspartner for arbeidsgruppene. Brukerrepresentantenes hovedoppgave var/er å uttale seg om vektning og fokus i forhold til de faglige temaene, samt formen på undervisningen/dialogen.

Arbeidsgruppene ferdigstilte i desember sitt arbeidet, og sluttproduktet er sammenfattet til ett fellesdokument av arbeidsgruppeleder Grethe Bjerke Frank. Stikkordsdisposisjonen sendes i januar 2009 ut på høring til alle institusjoner og sykehus i regionen, samt brukerrepresentantgruppen. Det ferdigstilte arbeidet legges ut på hjemmesiden www.hjerterehab.no i begynnelsen av 2009.

RS ser nedsettelsen av arbeidsgruppene som et tiltak med flere viktige aspekter. For det første tror vi at sluttproduktet blir et verdifullt og etterlengtet verktøy til bruk for den tverrfaglige helsepersonellgruppen som jobber med hjertepasienter i en rehabiliteringsfase. For det andre stimulerer dette til samarbeid på tvers av arbeidsgiver-tilknytning, noe som forhåpentligvis oppleves som utviklende og samlende for fagfeltet og helsepersonellet. For det tredje tror vi at ved å sette et konkret fokus på kvalitet og fagutvikling, signaliserer RS at dette er en viktig del av grunnlaget for utviklingen av tjenestene vi tilbyr pasientene.

8.0 Faglig oppdatering/møtevirksomhet/hospitering

RS-teamet har fokus på faglig oppdatering, og medlemmene i teamet deltar regelmessig på interne og eksterne møter, kurs og seminarer for å holde seg faglig oppdatert, være synlige i regionen og videreutvikle nettverk og kontakter. Rehabiliteringsavdelingen avholder regelmessige internundervisninger.

Eks på eksterne seminar/møter/kongresser som RS har vært representert på i 2008:

- Kardiologisk vintermøte på Lillehammer i regi av Norsk Kardiologisk Selskap
- RI-konferansen (Rehabilitation International)
- Europevent 2008, Paris
- LMS-seminar i regi av Sykehuset innlandet HF
- Nettverkssamling i LHL, tema: Røykeavvenning x 2
- Studiebesøk til Helgelandsmoen, NIMI
- Samarbeidsprosjekt med Reumatisesykehuset på Lillehammer om utarbeidelse av kurstilbud til Reuma-pasienter, med tanke på forebygging av hjerte- og karsykdommer.
- Bidrag ved likemannskurs/instruktør opplæring i LHL
- Møte med Universitetet i Bergen + LHL + Røros Rehab. + Krokeide i prosjektet "Fremtidens hjerterehabilitering"
- Rehabiliteringsseminar på Røros 12.06.08
- Undervisning ved HiAk
- Møte med Høgskolen i Lillehammer vedrørende forskningssamarbeid
- Samarbeidsmøter med Rikshospitalet vedrørende rehabilitering av pasienter med medfødt hjertesykdom (eks GUCH)
- Dagsseminar innen Rehabilitering i regi av RI-Norge
- Foredrag om helse og livsstil + medikamenter for LHL Hamar
- Orientering om rehabiliteringstilbudet ved Feiringklinikken og regionen for øvrig for fylkeskontakter for hjerte- og lungetransplanterte.

Hospiteringer:

Rehabiliteringsavdelingen og Ressurscenteret har jevnlig hospiteringer fra institusjoner og sykehus, og har i 2. tertial hatt følgende besøk:

- 4 Spl fra Høgskolen i Akershus – 1 dag
- 2 hospitanter fra Telemark Rehabiliteringssenter – 1 dag
- 1 Intensiv-spl. fra Sykehuset Innlandet HF, Lillehammer – 2 dager
- 5 hospitanter fra Sykehuset Østfold HF, Fredrikstad – 1 dag
- Besøk fra Montebello
- Sykepleier fra Arendal
- 4 hospitanter fra videreutdanning i kardiologi i Bergen
- Hospitant fra LHL – regionkontoret på Hamar
- Hospitant fra videreutdanningen i kardiologi i Tromsø
- 4- ukers praksis for student i videreutdanning kardiologi fra Bergen
- 1-ukes praksis for 2 studenter i videreutdanning kardiologi fra Bergen
- 2 fysioterapeuter fra kommunehelsetjenesten på hospitering
- 2 studenter fra høgskolen i Oslo (helse/idrettsbiologi) i 4 ukers praksis
- 2 stk intensivspl på hospitering
- 1 indisk fysioterapeut/masterstudent, i samarbeid med Norges Idrettshøgskole
- 3 sykepleierstudenter fra Buskerud
- Fysioterapistudent i 4 ukers praksis
- Fysioterapistudent i 3 mnd praksis
- Sykepleiere fra Sykehuset Østfold (PCI-senteret)
- 2 spl. og 1 fysio. fra Telemark rehabiliteringssenter
- Tverrfaglig team fra Hurdalsenteret
- 1 fysikalskmedisiner fra Ullevål

8) RS-teammøter:

RS-teamet har gjennomført 7 fellesmøter i 2008.

Feiring 01.02.09

Hanne Aandstad
Leder Ressurscenter for Hjerterehabilitering Helse Sør-Øst